

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Προσφυγή αρ. 53987/13

Ευθυμία ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ

κατά Ελλάδα

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα),
συνεδρίασε στις 5 Μαρτίου 2019 σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση:

Aleš Pejchal, *Πρόεδρος*,

Tim Eicke,

Jovan Ilievski, *Δικαστές*,

Με τη σύμπραξη της Renata Degener, Αν. Γραμματέως Τμήματος,

Έχοντας υπόψη την προαναφερθείσα προσφυγή η οποία υποβλήθηκε στις 19
Αυγούστου 2013,

Έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η καθ' ης η προσφυγή
Κυβέρνηση,

Αφού διασκέφθηκε, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση :

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

1. Η προσφεύγουσα, κ. Ευθυμία Γαβριηλίδου, είναι Ελληνίδα υπήκοος
γεννηθείσα το 1961, κάτοικος Κοζάνης. Ενώπιον του Δικαστηρίου την
εκπροσώπησε ο κ. Ι. Θεοφύλακτος, δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου
Κοζάνης.

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τις
πληρεξουσίες της, την κ. Α. Δημητρακοπούλου, Πάρεδρο του Νομικού
Συμβουλίου του Κράτους και την κ. Κ. Καραβασίλη, δικαστική πληρεξουσία του
Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Η προσφεύγουσα επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης και παραπονείται για τη διάρκεια των διαδικασιών που κίνησε ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

4. Στις 6 Απριλίου 2017, η αντλούμενη από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης αιτίαση κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση όσον αφορά τη διάρκεια των διαδικασιών σε πρώτο βαθμό και η προσφυγή κηρύχθηκε απαράδεκτη ως προς τις λοιπές αιτιάσεις.

A. Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης

5. Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης, όπως τα έχουν εκθέσει οι διάδικοι, συνοψίζονται ως εξής:

1. Η πρώτη διαδικασία

6. Στις 31 Δεκεμβρίου 2001, η προσφεύγουσα και εννέα άλλα άτομα προσέφυγαν στο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Κοζάνης, με κοινή αγωγή διεκδικώντας αποζημίωση από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), λόγω οικογενειακών επιδομάτων που τους οφείλονταν.

7. Η δικάσιμος προσδιορίστηκε στις 30 Ιανουαρίου 2004 και εν συνεχεία, μετά από αναβολή στις 25 Ιουνίου 2004.

8. Η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από την αγωγή της στις 22 Ιουνίου 2004.

9. Στις 15 Ιουλίου 2004, το εν λόγω Διοικητικό Πρωτοδικείο κατήγγησε τη δίκη ως προς την προσφεύγουσα (απόφαση αρ. 331/2004).

2. Η δεύτερη διαδικασία

10. Στις 28 Ιανουαρίου 2004, η προσφεύγουσα κάνοντας επίκληση του άρθρου 115 § 5 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, μετά από χωρισμό του κοινού δικογράφου, προσέφυγε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Κοζάνης, με νέα αποζημιωτική αγωγή, με αντικείμενο αυτό της κοινής αγωγής.

11. Στις 25 Οκτωβρίου 2004, το εν λόγω Πρωτοδικείο έκανε εν μέρει δεκτή την αγωγή της προσφεύγουσας (απόφαση αρ. 294/2004).

12. Στις 10 Φεβρουαρίου 2005, ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) άσκησε έφεση κατά της πρωτοβάθμης απόφασης. .

13. Στις 13 Σεπτεμβρίου 2012, το Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Κοζάνης εκδικάζοντας την έφεση, την έκανε δεκτή και απέρριψε την αγωγή της προσφεύγουσας (απόφαση αρ. 280/2012). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 19 Φεβρουαρίου 2013.

B. Το οικείο εθνικό δίκαιο

14. Η διάταξη του οικείου άρθρου του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας έχει ως εξής:

Άρθρο 115

« 5. Κάθε ομόδικος έχει δικαίωμα, κατά χωρισμό του κοινού δικογράφου ως την πρώτη συζήτηση, να ασκήσει νέο ένδικο βοήθημα, οπότε ως χρονολογία άσκησής του θεωρείται εκείνη του κοινού δικογράφου».

ΑΙΤΙΑΣΗ

15. Η προσφεύγουσα επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης και παραπονείται για τη διάρκεια των διαδικασιών που κίνησε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων πρώτου βαθμού.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

Επί της επικαλούμενης παραβίασης του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης

16. Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η διάρκεια των εν λόγω διαδικασιών παραβιάζει την αρχή της λογικής προθεσμίας. Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο στο οικείο χωρίο του έχει ως εξής:

Άρθρο 6 § 1

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό (...) δικαστηρίου, (...) το οποίον θα αποφασίση (...) επί αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών του αστικής φύσεως, (...)».

17. Η Κυβέρνηση αναφέρει ότι η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 28 Ιανουαρίου 2004, ημερομηνία κατά την οποία η προσφεύγουσα προσέφυγε στο Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Κοζάνης, και ότι έληξε στις 25 Οκτωβρίου 2004, ημερομηνία έκδοσης της απόφασης αρ. 294/2004 του ιδίου δικαστηρίου. Κατά την Κυβέρνηση, η διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας ήταν εννέα μήνες για έναν βαθμό δικαιοδοσίας. Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι η ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2001 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας, λόγω του ότι η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από την κοινή αγωγή. Κατά την Κυβέρνηση, η παραίτηση της προσφεύγουσας επικυρώθηκε με την απόφαση αρ. 331/2004 που αφορούσε την κατάργηση της διαδικασίας της κοινής αγωγής ως προς το πρόσωπο της προσφεύγουσας, την οποία απήγγειλε το Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Κοζάνης.

18. Η Κυβέρνηση προσθέτει ότι η διάταξη του άρθρου 115 § 5 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας σχετικά με την *dies a quo* της νέας αγωγής –κατά την οποία η ημερομηνία άσκησης της κοινής αγωγής θεωρείται ως αυτή της νέας αγωγής–θεσπίστηκε υπέρ ορισμένων εναγόντων σε κοινή αγωγή που έχει κινηθεί ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, ήτοι υπέρ εκείνων που έχουν προσφύγει στα δικαστήρια αυτά ενώ δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπει συναφώς ο εν λόγω κώδικας. Θεωρεί ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο δεν μπορεί να λάβει υπόψη του την δυνατότητα που δίνει ο νόμος και ότι, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να συναγάγει στην περίπτωση της προσφεύγουσας τη μη τήρηση της λογικής προθεσμίας υπό την έννοια του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

19. Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι η διάρκεια των εννέα μηνών της διαδικασίας ενώπιον του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Κοζάνης δεν μπορεί να θεωρηθεί ως υπερβολική, και καλεί το Δικαστήριο να κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη ως προδήλως αβάσιμη.

20. Η προσφεύγουσα απαντά ότι οι δύο διαδικασίες αποτελούν ένα σύνολο και παραπονείται για τη συνολική τους διάρκεια.

21. Το Δικαστήριο επισημαίνει εξ αρχής ότι δεν μπορεί να ακολουθήσει τον συλλογισμό της προσφεύγουσας, καθόσον οι επίδικες διαδικασίες αφορούν δύο

διαφορετικές αγωγές. Ως εκ τούτου, στο μέτρο που η προσφεύγουσα αναφέρεται στην πρώτη διαδικασία, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η πρώτη διαδικασία, που άρχισε στις 31 Δεκεμβρίου 2001, ημερομηνία προσφυγής στο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Κοζάνης, ολοκληρώθηκε στις 15 Ιουλίου 2004, ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω δικαστήριο απήγγειλε την κατάργηση της δίκης ως προς το πρόσωπο της προσφεύγουσας, με την παραίτηση αυτής από την αγωγή η οποία έλαβε χώρα στις 22 Ιουνίου 2004. Επομένως, η εν λόγω διαδικασία ολοκληρώθηκε σε χρονική περίοδο που υπερβαίνει την περίοδο των έξι μηνών προ της ασκήσεως της προσφυγής. Επομένως, το τμήμα αυτό της αντλούμενης από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης αιτίασης είναι εκπρόθεσμο και πρέπει να απορριφθεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 1 και 4 της Σύμβασης.

22. Όσον αφορά τη δεύτερη διαδικασία, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι αυτή άρχισε στις 28 Ιανουαρίου 2004, ημερομηνία κατά την οποία η προσφεύγουσα προσέφυγε στο Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Κοζάνης με νέα αγωγή και ότι έληξε στις 25 Οκτωβρίου 2004, ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω δικαστήριο εξέδωσε την υπ' αρ. 294/2004 απόφαση. Επομένως, η διαδικασία διήρκεσε εννέα μήνες για έναν βαθμό δικαιοδοσίας. Συναφώς, το Δικαστήριο κάνει δεκτό το επιχείρημα της Κυβέρνησης ότι το γεγονός ότι η προσφεύγουσα άσκησε νέα αγωγή, με βάση το άρθρο 115 § 5 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, δεν μπορεί να ασκήσει επίδραση στην ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας (*dies a quo*) που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της της σχετικής με την εν λόγω αγωγή διάρκειας της διαδικασίας.

23. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο λογικός (εύλογος) χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας κρίνεται σύμφωνα με τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης και λαμβανονένων υπόψη των κριτηρίων που έχει θεσπίσει το Δικαστήριο με τη νομολογία του, και ειδικότερα, τον περίπλοκο χαρακτήρα της υπόθεσης τη συμπεριφορά των προσφευγόντων και των αρμοδίων αρχών, καθώς και το διακύβευμα της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Βασίλειος Αθανασίου και λοιποί κατά Ελλάδας*, αρ. 50973/08, 21 Δεκεμβρίου 2010).

24. Εν προκειμένω, επισημαίνει ότι η υπό κρίση περίοδος εκτείνεται σε περίπου εννέα μήνες, γεγονός που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μη εύλογο για έναν βαθμό δικαιοδοσίας (*Σταυροάδης κατά Ελλάδα*, αρ.45140/98, 12 Οκτωβρίου 2000 και *Σχοινάς κατά Ελλάδα* [Επιτροπή], αρ. 36081/09, § 27, 28 Μαρτίου 2017). Επιπλέον, το Δικαστήριο δεν εντοπίζει αδικαιολόγητες περιόδους αδράνειας ή βραδύτητας κατά τη διάρκεια της επίδικης διαδικασίας που να οφείλονται στη στάση των εθνικών αρχών (βλ, *Ζαχαρής κατά Ελλάδα* (déc.), αρ.32283/02, 14 Δεκεμβρίου 2004, και *Σκουλάκη και λοιποί κατά Ελλάδα*, [Επιτροπή], αρ. 47731/16, § 15, 14 Νοεμβρίου 2017). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν συνάδει με τις απαιτήσεις του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

25. Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί, το Δικαστήριο κρίνει ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, δεν υπήρξε υπέρβαση της «λογικής προθεσμίας» υπό την έννοια του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

26. Ως εκ τούτου, η αντλούμενη από τη διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας αιτίαση είναι προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 α) και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομόφωνα,

Κηρύσσει την προσφυγή απαράδεκτη.

Συντάχθηκε στην γαλλική γλώσσα και εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 28 Μαρτίου 2019.

Renata Degener

Αν. Γραμματέας

Aleš Pejchal

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα